ISSN: 3027-8597 (Online)

JMND
Journal of MCU NakhonDhat
วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์

ปีที่ 13 ฉบับที่ 11 (พฤศจิกายน 2569) : Vol.13 No.11 (November 2026)
https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMND
pp: 381-395

บทความวิจัย

การพัฒนาเกณฑ์ปกติของแบบวัดพลังอำนาจแห่งตน ในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น*

THE DEVELOPMENT OF NORMS FOR THE SELF-EMPOWERMENT SCALE FOR PREVENTING E-CIGARETTE AND CANNABIS USE AMONG ADOLESCENT STUDENTS

สุมาลี ขำอิน[1*], จรินทร์รัตน์ เรืองแจ่ม[1], พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์[2]
Sumalee Kham-in [1*], Charinrat Ruangcham[1], Patcharaporn Srisawat [2]
[1]คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
[1]Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok, Thailand
[2]คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
[2]Faculty of Education, Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand
*Corresponding author E-mail: sumalee.kh@ku.th
*Tel: 098-261-3590

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น 2) ศึกษาระดับพลังอำนาจแห่งตน และ 3) พัฒนาเกณฑ์ปกติโดยรวมและรายด้าน ใช้การวิจัยแบบผสานวิธีชนิดเชิงสำรวจตามลำดับ ผู้ให้ข้อมูลหลักในระยะเชิงคุณภาพ จำนวน 10 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 5 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างระยะเชิงปริมาณเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2568 จำนวน 2,366 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบวัดพลังอำนาจแห่งตน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน คะแนนทีปกติ และเปอร์เซ็นต์ไทล์ ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดมี 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .924 และโมเดลการวัดสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (χ^2 = 437.57, df = 403, p = .113, CFI = 1.00, RMSEA = .006) พลังอำนาจแห่งตนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (M = 4.22) เกณฑ์ปกติโดยรวมมีคะแนนทีปกติ T14-T69 ตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ P.02 - P98.37 และคะแนนดิบ 64 - 200 คะแนน ผลการวิจัยยืนยันว่าแบบวัดมีคุณภาพเชิงจิตมิติและมีเกณฑ์อ้างอิงที่เหมาะสำหรับการแปลผลและคัดกรองเชิงป้องกันในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของกรุงเทพมหานคร สะท้อนว่าแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชานี้สามารถสนับสนุนการวางแผนกิจกรรมแนะแนวเชิงป้องกันได้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ การใช้กับนักเรียนต่างพื้นที่ควรคำนึงถึงความแตกต่างของบริบทสังคมและวัฒนธรรม

คำสำคัญ: พลังอำนาจแห่งตน, บุหรี่ไฟฟ้า, กัญชา, นักเรียนวัยรุ่น, เกณฑ์ปกติ

Abstract

This study aimed to: 1) Develop a self-empowerment scale for preventing e-cigarette and cannabis use among adolescent students; 2) Examine their levels of self-empowerment; and

*Received August 30, 2026; Revised September 24, 2026; Accepted October 31, 2026

3) Establish overall and dimension-specific norms. A sequential exploratory mixed-methods design was employed. The qualitative phase involved 10 key informants: five experts and five lower-secondary students. The quantitative sample consisted of 2,366 lower-secondary students in Bangkok during the 2025 academic year, selected through multistage random sampling. The instruments were a semi-structured interview protocol and the self-empowerment scale. Qualitative data were analyzed using content analysis; quantitative data were analyzed using the mean, standard deviation, Cronbach's alpha coefficient, confirmatory factor analysis, normalized T-scores, and percentile ranks. The 40-item scale comprised four dimensions and demonstrated excellent internal consistency (α = .924). The measurement model fit the empirical data (χ^2 = 437.57, df = 403, p = .113, CFI = 1.00, RMSEA = .006). Overall self-empowerment was at the highest level (M = 4.22). The overall norms ranged from T14 to T69, corresponding to percentile ranks from P.02 to P98.37 and raw scores from 64 to 200. The findings support the psychometric quality of the scale and its norms for score interpretation and preventive screening among lower-secondary students in Bangkok. These finding indicates that the self-empowerment scale for preventing e-cigarette and cannabis use can systematically support the planning of preventive guidance activities. Its use in other geographical contexts should take sociocultural differences into account.
Keywords: Self-Empowerment, E-Cigarettes, Cannabis, Adolescent Students, Norms

บทนำ

การสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาในวัยรุ่นเป็นปัญหาสำคัญด้านสุขภาพและการศึกษา เพราะวัยรุ่นมีความอยากรู้อยากลอง ต้องการการยอมรับจากเพื่อน และได้รับอิทธิพลจากสื่อออนไลน์ได้ง่าย บุหรี่ไฟฟ้ามักถูกนำเสนอว่าทันสมัยและอันตรายน้อย ทั้งที่มีนิโคตินและสารเคมีซึ่งกระทบระบบทางเดินหายใจ ระบบหัวใจและหลอดเลือด และพัฒนาการของสมอง (กรมควบคุมโรค, 2567); (Centers for Disease Control and Prevention, 2024) สถานการณ์การสูบบุหรี่ไฟฟ้าในเยาวชนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และยังพบความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ (กรมควบคุมโรค, 2567) ขณะเดียวกัน กัญชาอาจกระทบการรับรู้ การเรียนรู้ ความจำ การตัดสินใจ การควบคุมอารมณ์ และสุขภาวะทางจิต โดยเฉพาะเมื่อสมองยังพัฒนาไม่เต็มที่ การเปลี่ยนแปลงนโยบายอาจทำให้เยาวชนเข้าถึงกัญชาง่ายขึ้นและมองว่าปลอดภัย (United Nations Office on Drugs and Crime, 2024) การป้องกันจึงควรเสริมทั้งความรู้เท่าทัน การตัดสินใจ และปัจจัยป้องกันภายในตัวนักเรียน

เมื่อพิจารณาบริบทของสถานศึกษา โรงเรียนเป็นพื้นที่สำคัญในการเฝ้าระวัง คัดกรอง ป้องกัน และพัฒนานักเรียนวัยรุ่นให้มีภูมิคุ้มกันต่อพฤติกรรมเสี่ยง การป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาในโรงเรียนจึงไม่ควรจำกัดอยู่เพียงการให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของสารเสพติดเท่านั้น แต่ควรเน้นการเสริมสร้างความสามารถภายในของนักเรียน เช่น การควบคุมตนเอง การจัดการแรงกดดันจากเพื่อน การเห็นคุณค่าในตนเอง การตั้งเป้าหมายชีวิต และการตัดสินใจเชิงบวก ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของหน่วยงานไทยที่เน้นการปกป้องเด็กและเยาวชนจากบุหรี่ไฟฟ้าผ่านการสร้างความตระหนักรู้ การสื่อสารความเสี่ยง และการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2565) แนวคิด “พลังอำนาจแห่งตน” เป็นแนวคิดทางจิตวิทยาที่สามารถนำมาใช้ในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง การควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ การเห็นคุณค่าในศักยภาพของตน การพัฒนาตนเอง และการมีเป้าหมายในชีวิต Gibson, C. H. อธิบายว่า การเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลเกิดความตระหนักรู้ มีทางเลือก

มีความสามารถในการตัดสินใจ และมีความเชื่อมั่นในการจัดการชีวิตของตนเอง (Gibson, C. H., 1991) และส่วน Zimmerman, M. A. เสนอว่า พลังอำนาจทางจิตวิทยาเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง การมีส่วนร่วม และการตระหนักว่าตนเองสามารถมีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตได้ แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับการทำงานแนะแนวในสถานศึกษาไทยที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านการรู้จักตนเอง การตัดสินใจ การปรับตัว และการดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมาย (Zimmerman, M. A., 1995)

ในการวิจัยครั้งนี้ พลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ คือ การตระหนักถึงศักยภาพ กล้ารับมือปัญหาและแรงกดดัน และควบคุมการตัดสินใจเพื่อหลีกเลี่ยงสารเสพติด 2) ความพึงพอใจในความสามารถของตนเอง คือ ความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ การเห็นคุณค่าของความสำเร็จ และแรงจูงใจในการป้องกันตนเอง 3) การพัฒนาตนเอง คือ การเรียนรู้ ปรับปรุงพฤติกรรมและทัศนคติให้เหมาะสม และ 4) การเพิ่มเป้าหมายในชีวิต คือ การกำหนดความหมายและเป้าหมายที่เป็นแรงผลักดันให้ปฏิเสธบุหรี่ไฟฟ้าและกัญชา องค์ประกอบดังกล่าวใช้เป็นกรอบประเมินและส่งเสริมศักยภาพเชิงป้องกันในสถานศึกษา แบบวัดที่เหมาะสมต้องมีนิยามเชิงปฏิบัติการชัดเจน ครอบคลุมองค์ประกอบ ใช้ข้อคำถามเหมาะกับวัย และมีหลักฐานด้านความตรงและความเชื่อมั่น การพัฒนาเครื่องมือจึงควรกำหนดโครงสร้างแนวคิด สร้างข้อคำถาม ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และประเมินคุณภาพอย่างเป็นระบบ (Crocker, L. M. & Algina, J., 2008); (DeVellis, R. F., 2017) นอกจากนี้ เกณฑ์ปกติช่วยให้คะแนนดิบมีความหมายเชิงเปรียบเทียบ โดยแปลงเป็นคะแนนทีปกติและเปอร์เซ็นต์ไทล์ เพื่อสนับสนุนการคัดกรอง การวางแผนกิจกรรมแนะแนว และการติดตามพัฒนาการของนักเรียน เครื่องมือที่มีอยู่เดิมส่วนใหญ่มุ่งประเมินความรู้ ทัศนคติ หรือพฤติกรรมเกี่ยวกับสารชนิดใดชนิดหนึ่ง จึงยังขาดแบบวัดที่ประเมินพลังอำนาจแห่งตนซึ่งจำเพาะต่อการป้องกันบุหรี่ไฟฟ้าและกัญชา ตลอดจนขาดเกณฑ์ปกติสำหรับใช้อ้างอิงกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร การรวมบุหรี่ไฟฟ้าและกัญชาไว้ในแบบวัดเดียวกันมีเหตุผลจากการเป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่วัยรุ่นอาจเผชิญร่วมกัน และอาศัยกลไกทางจิตวิทยาใกล้เคียงกัน ได้แก่ การควบคุมตนเอง การตัดสินใจ การปฏิเสธแรงกดดัน และการกำหนดเป้าหมายชีวิต

จากความสำคัญดังกล่าว การวิจัยเรื่อง การพัฒนาเกณฑ์ปกติของแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น จึงมุ่งพัฒนาเครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร ศึกษาระดับพลังอำนาจแห่งตนของนักเรียน และพัฒนาเกณฑ์ปกติของแบบวัดทั้งโดยรวมและรายด้าน ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการแนะแนว การคัดกรอง การวางแผนกิจกรรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยง และการส่งเสริมสุขภาวะของนักเรียนวัยรุ่นในสถานศึกษา โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่บุหรี่ไฟฟ้าและกัญชายังคงเป็นความเสี่ยงสำคัญต่อเด็กและเยาวชนไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น
2. เพื่อศึกษาระดับพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น
3. เพื่อพัฒนาเกณฑ์ปกติของแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่นโดยรวมและรายด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสานวิธีชนิดเชิงสำรวจตามลำดับ เพื่อให้พัฒนาแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น โดยมีรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 103,612 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1, 2568) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 118,718 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2, 2568) และสังกัดกรุงเทพมหานครประเภทขยายโอกาส จำนวน 35,622 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับการสร้างแบบวัด ฯ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อหาตัวบ่งชี้องค์ประกอบของพลังอำนาจแห่งตนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการใช้การสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว จำนวน 5 คน สำหรับการศึกษาตัวบ่งชี้องค์ประกอบพลังอำนาจแห่งตนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัย คือ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว หรือสาขาที่เกี่ยวข้องมีประสบการณ์สอนหรือทำวิจัยสาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง ไม่ต่ำกว่า 5 ปี

2. กลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียน จำนวน 5 คน สำหรับการศึกษาตัวบ่งชี้องค์ประกอบพลังอำนาจแห่งตนของนักเรียนวัยรุ่น มีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมีลักษณะความเป็นผู้นำสามารถสะท้อนความคิดที่บ่งบอกถึงพลังอำนาจแห่งตนสูง เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพลังอำนาจแห่งตนในประเด็นความหมายและรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบของพลังอำนาจแห่งตน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างสำหรับพัฒนาเกณฑ์ปกติเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร จำนวน 2,366 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 แบ่งกรอบประชากรตามสังกัดเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และกรุงเทพมหานครประเภทโรงเรียนขยายโอกาส ขั้นที่ 2 สุ่มโรงเรียนจากแต่ละสังกัด สังกัดละ 6 โรงเรียน รวม 18 โรงเรียน และขั้นที่ 3 สุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนที่ได้รับเลือก จนได้กลุ่มตัวอย่างรวม 2,366 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัย คือ แบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวทางของลิเคิร์ท (Likert, R., 1932) จำนวน 40 ข้อ ครอบคลุม 4 องค์ประกอบ องค์ประกอบละ 10 ข้อ ขั้นตอนการพัฒนา ได้แก่ 1) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยเพื่อกำหนดนิยามและองค์ประกอบ 2) สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว 5 คน และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 5 คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ 3) กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของทั้ง 4 องค์ประกอบ 4) สร้างข้อคำถามทางบวกและทางลบ โดยคำตอบมี 5 ระดับ ตั้งแต่จริงมากที่สุดถึงจริงน้อยที่สุด ข้อทางบวกให้ 5 - 1 คะแนน และข้อทางลบให้คะแนนกลับกัน คะแนนรวมสูงหมายถึงพลังอำนาจแห่งตนสูง 5) ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาและการวัดผล 5 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการด้วยดัชนี IOC ได้ข้อที่ผ่านเกณฑ์ 40 ข้อ และ 6) ทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร 100 คน วิเคราะห์อำนาจจำแนกด้วยสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม พบค่า .649 - .869 และวิเคราะห์ความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach, L. J. (Cronbach, L. J., 1951) พบค่าทั้งฉบับ

.924 และรายด้าน .711, .809, .798 และ .826 ตามลำดับ แสดงว่าเครื่องมือมีความเชื่อมั่นตั้งแต่ระดับยอมรับได้ถึงดีมาก ข้อคำถามทั้ง 40 ข้อผ่านเกณฑ์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (IOC) ตามเกณฑ์ที่กำหนด และตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันจากข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง 2,366 คน พบว่า โมเดลการวัด 4 องค์ประกอบ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (χ^2 = 437.57, df = 403, p = .113, CFI = 1.00, RMSEA = .006)

ขั้นการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพลังอำนาจแห่งตนของนักเรียนวัยรุ่นและสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลหลัก

2. ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเกณฑ์ปกติของพลังอำนาจแห่งตน เพื่อขอความอนุเคราะห์ทางโรงเรียนและขออนุญาตในการเข้าเก็บข้อมูลกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

3. ผู้วิจัยนำแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนที่สร้างขึ้นไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้รับการสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนมัธยมในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 18 โรงเรียน

4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในข้อที่ 3 ที่เก็บมาได้มาตรวจให้คะแนนแล้วไปวิเคราะห์เพื่อหาเกณฑ์ปกติของแบบวัด ฯ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย ส่งถึงผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับเลือกจากการสุ่มหลายขั้นตอนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนของนักเรียนวัยรุ่นไปเก็บข้อมูลกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประจำปีการศึกษา 2568 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

3. ผู้วิจัยนำแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนของนักเรียนวัยรุ่นมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบวัด เพื่อนำมาวิเคราะห์เพื่อหาเกณฑ์ปกติของแบบวัด ฯ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อสังเคราะห์ตัวบ่งชี้และองค์ประกอบของพลังอำนาจแห่งตน ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม สัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach, L. J. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน คะแนนทีปกติ และเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Cronbach, L. J., 1951)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อพัฒนาแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น พบว่า แบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่นประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ ความพึงพอใจในความสามารถของตนเอง การพัฒนาตนเอง และการเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเอง เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .924 ดังตารางที่ 1

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลการวัด 4 องค์ประกอบสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (χ^2 = 437.57, df = 403, p = .113, CFI = 1.00, RMSEA = .006) สนับสนุนว่าองค์ประกอบที่กำหนดจากกรอบแนวคิดและข้อมูลเชิงคุณภาพสามารถอธิบายโครงสร้างของแบบวัดได้

ตารางที่ 1 ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟารายองค์ประกอบและโดยรวม

ลำดับ	องค์ประกอบ	ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา
1	ความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์	.711
2	ความพึงพอใจในความสามารถของตนเอง	.809
3	การพัฒนาตนเอง	.798
4	การเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเอง	.826
	ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาโดยรวม	**.924**

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาระดับพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า คะแนนพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่นโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความพึงพอใจในความสามารถของตนเอง และด้านความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และ 4.25 ตามลำดับ ส่วนด้านการพัฒนาตนเองและด้านการเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเองอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และ 4.13 ตามลำดับ โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าสถิติพื้นฐานพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น

พลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชา	Min	Max	$\bar{x}$	S.D.	ระดับพลังอำนาจแห่งตน
ความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์	1.20	5.00	4.25	0.66	มากที่สุด
ความพึงพอใจในความสามารถของตนเอง	1.00	5.00	4.31	0.71	มากที่สุด
การพัฒนาตนเอง	1.40	5.00	4.17	0.69	มาก
การเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเอง	1.00	5.00	4.13	0.69	มาก
พลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชา	1.60	5.00	4.22	0.63	มากที่สุด

วัตถุประสงค์ที่ 3 การพัฒนาเกณฑ์ปกติของแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่นโดยรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ ความพึงพอใจในความสามารถของตนเอง การพัฒนาตนเอง และการเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเอง พบว่า การพัฒนาเกณฑ์ปกติด้วยวิธีการหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile) และคะแนนทีปกติ (Normalized T-score) โดยผู้วิจัยนำเสนอทั้งการแปลความหมายโดยภาพรวมทั้งฉบับ และการแปลความหมายโดยแยกตามแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ ด้านความพึงพอใจในความสามารถของตนเอง ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเอง สำหรับการกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายแบบอิงกลุ่มนี้เป็นการนำคะแนนดิบได้มาหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์และคะแนนทีปกติ มีรายละเอียดดังตารางที่ 3 และ 4

ตารางที่ 3 แสดงเกณฑ์ปกติของคะแนนแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่นโดยรวม ในรูปแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์และคะแนนทีปกติ

พลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่นโดยรวม
คะแนนเต็ม 200 คะแนน (n = 2,366)

คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที
200	98.37	69	170	43.45	48	140	14.69	39	110	2.75	30
199	96.01	67	169	41.69	47	139	14.10	39	109	2.64	30
198	94.76	66	168	39.24	47	138	13.44	39	108	2.49	30
197	93.60	65	167	37.07	47	137	12.91	38	107	2.37	30

ตารางที่ 3 แสดงเกณฑ์ปกติของคะแนนแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่นโดยรวม ในรูปแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์และคะแนนทีปกติ (ต่อ)

พลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่นโดยรวม คะแนนเต็ม 200 คะแนน (n = 2,366)											
คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที
196	91.42	64	166	35.88	46	136	12.49	38	106	2.24	30
195	88.91	62	165	34.85	46	135	12.05	38	105	2.13	30
194	87.02	61	164	33.58	45	134	11.56	38	104	2.07	30
193	85.27	61	163	32.44	45	133	11.09	38	103	1.99	29
192	82.90	59	162	31.53	45	132	10.71	37	102	1.90	29
191	80.41	58	161	30.43	45	131	10.23	37	101	1.82	29
190	78.34	58	160	29.56	45	130	9.76	37	100	1.71	29
189	76.27	57	159	28.87	44	129	9.32	37	99	1.63	28
188	74.15	56	158	27.92	44	128	8.79	36	97	1.52	28
187	72.02	56	157	26.82	43	127	8.39	36	96	1.29	28
186	69.97	55	156	25.78	43	126	8.01	36	95	1.12	27
185	68.09	54	155	24.89	43	125	7.57	35	94	1.06	27
184	66.10	54	154	24.13	43	124	7.21	35	93	0.99	26
183	64.20	53	153	23.46	42	123	6.80	35	92	0.95	26
182	62.30	53	152	22.76	42	122	6.32	34	91	0.91	26
181	60.12	52	151	22.02	42	121	5.90	34	90	0.87	26
180	57.71	52	150	21.43	42	120	4.88	33	89	0.80	26
179	55.79	51	149	20.90	42	119	3.99	32	87	0.74	25
178	54.33	51	148	20.18	42	118	3.89	32	84	0.70	25
177	52.70	50	147	19.51	41	117	3.76	32	82	0.66	25
176	51.18	50	146	18.96	41	116	3.63	32	80	0.59	24
175	49.70	49	145	18.36	41	115	3.53	31	78	0.51	24
174	48.54	49	144	17.41	40	114	3.36	31	77	0.44	23
173	47.44	49	143	16.48	40	113	3.21	31	74	0.38	23
172	46.22	49	142	15.98	40	112	3.09	31	73	0.30	23
171	44.95	48	141	15.34	40	111	2.90	31	72	0.17	21
									67	0.06	18
									64	0.02	14

ตารางที่ 4 แสดงเกณฑ์ปกติคะแนนความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ ความพึงพอใจในความสามารถของตนเอง การพัฒนาตนเอง การเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเองของนักเรียนวัยรุ่นในรูปแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์และคะแนนทีปกติ (n = 2,366)

ความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ (เต็ม 50 คะแนน)			ความพึงพอใจในความสามารถของตนเอง (เต็ม 50 คะแนน)			การพัฒนาตนเอง (เต็ม 50 คะแนน)			การเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเอง (เต็ม 50 คะแนน)		
คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที
50	93.70	65	50	89.14	63	50	93.55	65	50	94.99	67
49	84.36	60	49	75.40	57	49	85.31	61	49	88.08	63
48	77.68	58	48	67.96	55	48	79.86	59	48	82.84	59

ตารางที่ 4 แสดงเกณฑ์ปกติคะแนนความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ ความพึงพอใจในความสามารถของตนเอง การพัฒนาตนเอง การเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเองของนักเรียนวัยรุ่นในรูปแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์และคะแนนทีปกติ (ต่อ) (n = 2,366)

ความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ (เต็ม 50 คะแนน)			ความพึงพอใจในความสามารถของตนเอง (เต็ม 50 คะแนน)			การพัฒนาตนเอง (เต็ม 50 คะแนน)			การเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเอง (เต็ม 50 คะแนน)		
คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที	คะแนนดิบ	เปอร์เซ็นต์ไทล์	คะแนนที
47	70.96	56	47	61.43	53	47	74.13	57	47	77.16	58
46	63.59	54	46	55.14	51	46	67.79	55	46	70.25	55
45	56.15	51	45	48.01	49	45	60.78	53	45	63.08	54
44	49.98	50	44	43.05	48	44	55.41	52	44	57.97	52
43	44.29	48	43	39.41	47	43	50.72	50	43	53.42	51
42	38.00	47	42	34.23	46	42	43.81	48	42	46.64	49
41	32.42	45	41	29.23	45	41	36.90	47	41	40.05	48
40	27.77	44	40	26.44	44	40	32.88	46	40	36.12	47
39	23.31	43	39	23.48	43	39	29.27	45	39	31.99	45
38	20.12	42	38	20.90	42	38	25.93	44	38	28.19	44
37	17.54	41	37	18.74	41	37	23.31	43	37	25.04	43
36	15.32	40	36	16.25	40	36	20.54	42	36	21.87	42
35	13.40	39	35	14.10	39	35	17.71	41	35	18.87	41
34	11.73	38	34	12.55	38	34	15.74	40	34	16.53	40
33	10.31	38	33	11.22	38	33	13.82	39	33	14.50	39
32	9.09	37	32	10.00	37	32	12.02	38	32	12.87	38
31	7.82	36	31	8.75	36	31	10.57	37	31	11.20	37
30	5.96	35	30	6.42	35	30	7.52	36	30	7.61	35
29	4.42	33	29	4.10	33	29	4.75	33	29	4.48	33
28	3.80	33	28	3.36	32	28	3.95	32	28	3.55	32
27	3.21	32	27	2.90	31	27	3.21	31	27	2.85	31
26	2.64	31	26	2.47	30	26	2.60	31	26	2.54	30
25	2.22	30	25	2.16	30	25	2.09	30	25	2.20	30
24	1.84	29	24	1.71	29	24	1.56	28	24	1.58	28
23	1.37	28	23	1.33	28	23	1.10	27	23	1.08	27
22	1.06	27	22	1.12	28	22	0.89	26	22	0.85	26
21	0.82	26	21	0.93	27	21	0.76	25	21	0.70	25
20	0.61	25	20	0.87	26	20	0.66	25	20	0.59	24
19	0.51	24	19	0.82	26	18	0.38	23	18	0.40	23
18	0.36	23	18	0.59	25	17	0.11	19	17	0.21	21
17	0.21	21	17	0.32	23	14	0.02	14	16	0.15	20
15	0.13	20	16	0.23	22				14	0.08	18
13	0.06	17	15	0.19	21				10	0.02	14
12	0.02	14	14	0.15	20						
			13	0.11	19						
			12	0.06	17						
			10	0.02	14						

จากตารางที่ 3 - 4 เกณฑ์ปกติของคะแนนพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่นโดยรวม มีคะแนนทีปกติตั้งแต่ T14 ถึง T69 ตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ P.02 - P98.37 และมีคะแนนดิบโดยรวมตั้งแต่ 64 - 200 คะแนน ซึ่งแปลผลได้ตั้งแต่ระดับต่ำถึงระดับสูง เมื่อพิจารณาเกณฑ์ปกติรายด้าน พบว่า ด้านความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์มีคะแนนทีปกติตั้งแต่ T14 ถึง T65 ตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ P.02 - P93.70 ด้านความพึงพอใจในความสามารถของตนเองมีคะแนนทีปกติตั้งแต่ T14 ถึง T63 ตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ P.02 - P89.14 ด้านการพัฒนาตนเองมีคะแนนทีปกติตั้งแต่ T14 ถึง T65 ตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ P.02 - P93.55 และด้านการเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเองมีคะแนนทีปกติตั้งแต่ T14 ถึง T67 ตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ P.02 - P94.99 ดังตารางที่ 3 - 4

การสร้างเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น ผู้วิจัยนำเสนอทั้งแบบโดยรวม (ตารางที่ 3) ทั้งนี้ เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ นอกจากนี้ แบบวัดฉบับนี้มีลักษณะเป็นองค์ประกอบจึงนำเสนอการแปลความหมายแยกเป็นแต่ละด้าน คือ ด้านความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ ด้านความพึงพอใจในความสามารถของตนเอง ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเอง (ตารางที่ 4) โดยมีการจำแนกตามกลุ่ม (จำนวน 2,366 คน) การแปลความหมายคะแนนใช้ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (percentile rank) ในการแบ่งระดับคะแนนแต่ละด้านด้วยเปอร์เซ็นต์ไทล์ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ตามหลักการ แบ่งเกณฑ์ที่น่าเชื่อถือ คือ ใช้เปอร์เซ็นต์ไทล์ 25 (หรือควอร์ไทล์ที่ 1) เปอร์เซ็นต์ไทล์ 50 (หรือควอร์ไทล์ที่ 2) และเปอร์เซ็นต์ไทล์ 75 (หรือควอร์ไทล์ที่ 3) เป็นเกณฑ์ในการแบ่งช่วงคะแนน สามารถแบ่งช่วงคะแนนได้ ดังนี้ 1) เปอร์เซ็นต์ไทล์ 75.00 ขึ้นไป หมายถึง มีพลังอำนาจแห่งตนอยู่ในระดับสูง 2) เปอร์เซ็นต์ไทล์ 50.00 - 74.99 หมายถึง มีพลังอำนาจแห่งตนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง 3) เปอร์เซ็นต์ไทล์ 25.00 - 49.99 หมายถึง มีพลังอำนาจแห่งตนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ 4) น้อยกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ 25.00 หมายถึง มีพลังอำนาจแห่งตนอยู่ในระดับต่ำ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ 3 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) คุณภาพของแบบวัดพลังอำนาจแห่งตน 2) ระดับพลังอำนาจแห่งตนของนักเรียนวัยรุ่น และ 3) เกณฑ์ปกติของแบบวัดพลังอำนาจแห่งตน ดังนี้

1. การพัฒนาแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า แบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ 2) ความพึงพอใจในความสามารถของตนเอง 3) การพัฒนาตนเอง และ 4) การเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเอง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .924 ซึ่งสะท้อนว่าแบบวัดมีความสอดคล้องภายในอยู่ในระดับสูงมาก สามารถใช้ประเมินพลังอำนาจแห่งตนของนักเรียนวัยรุ่นได้อย่างน่าเชื่อถือ ผลดังกล่าวอาจอธิบายได้ว่า การพัฒนาแบบวัดครั้งนี้มีการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของพลังอำนาจแห่งตนอย่างชัดเจน และสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของตัวแปรที่ต้องการวัด กล่าวคือ พลังอำนาจแห่งตนไม่ได้เป็นเพียงความรู้เกี่ยวกับโทษของบุหรี่ไฟฟ้าหรือกัญชาเท่านั้น แต่เป็นคุณลักษณะภายในที่ช่วยให้นักเรียนสามารถควบคุมตนเอง รับมือกับแรงกดดัน ตระหนักถึงศักยภาพของตน พัฒนาตนเอง และมีเป้าหมายชีวิตที่ชัดเจน องค์ประกอบเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Gibson, C.H. ที่อธิบายว่าการเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลเกิดความตระหนักรู้ มีทางเลือก สามารถตัดสินใจ และเชื่อมั่นในการจัดการชีวิต

ของตนเอง (Gibson, C. H., 1991) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Zimmerman, M. A. ที่เสนอว่า พลังอำนาจทางจิตวิทยาเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมสถานการณ์ การมีส่วนร่วม และความเชื่อว่าตนเองสามารถมีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ในชีวิตได้ (Zimmerman, M. A., 1995)

เมื่อพิจารณาด้านคุณภาพของเครื่องมือ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .924 แสดงให้เห็นว่าแบบวัดมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในบริบทของนักเรียนวัยรุ่น เนื่องจากค่าความเชื่อมั่นที่สูงสะท้อนว่าข้อคำถามในแบบวัดมีความสัมพันธ์กันและวัดโครงสร้างเดียวกันอย่างสอดคล้อง หลักการพัฒนาเครื่องมือวัดทางจิตวิทยาระบุว่า แบบวัดที่ดีควรมีโครงสร้างแนวคิดชัดเจน มีข้อคำถามครอบคลุมตัวแปร และมีหลักฐานเชิงประจักษ์สนับสนุนคุณภาพของคะแนน (Crocker, L. M. & Algina, J., 2008); (DeVellis, R. F., 2017) ดังนั้น แบบวัดที่พัฒนาขึ้นจึงมีความเหมาะสมสำหรับใช้ในการประเมินพลังอำนาจแห่งตนในเชิงป้องกัน โดยเฉพาะในสถานศึกษาที่ต้องการเครื่องมือสำหรับการแนะแนว การคัดกรอง และการวางแผนส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียน นอกจากนี้ การพัฒนาแบบวัดดังกล่าวยังมีความสำคัญในบริบทสังคมไทย เนื่องจากสถานการณ์การสูบบุหรี่ไฟฟ้าในกลุ่มเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและยังพบความเข้าใจคลาดเคลื่อนว่าบุหรี่ไฟฟ้าปลอดภัยกว่าบุหรี่ธรรมดา ขณะเดียวกัน องค์การอนามัยโลก ระบุว่านิโคตินในเด็กและวัยรุ่นส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางสมอง และอาจส่งผลต่อการเรียนรู้และปัญหาความวิตกกังวลในระยะยาว ดังนั้น การมีแบบวัดที่สามารถประเมินพลังอำนาจแห่งตนของนักเรียนจึงมีความจำเป็น เพราะช่วยให้โรงเรียนสามารถมองเห็นระดับศักยภาพภายในของนักเรียน และนำผลไปใช้ในการออกแบบกิจกรรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงได้ตรงจุดมากขึ้น (World Health Organization, 2024)

2. ระดับพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนวัยรุ่นมีคะแนนพลังอำนาจแห่งตนโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ และด้านความพึงพอใจในความสามารถของตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการพัฒนาตนเองและด้านการเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเองอยู่ในระดับมาก ผลดังกล่าวสะท้อนว่านักเรียนวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ว่าตนเองมีความสามารถในการหลีกเลี่ยงหรือจัดการสถานการณ์เสี่ยงเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าและกัญชา รวมทั้งมีความพึงพอใจและเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในระดับสูง ผลที่พบอาจเกิดจากการที่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับอันตรายของบุหรี่ไฟฟ้าและกัญชาได้จากหลายแหล่ง ทั้งจากโรงเรียน ครอบครัว หน่วยงานด้านสาธารณสุข และสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้นักเรียนบางส่วนเกิดความตระหนักรู้ต่อความเสี่ยงและสามารถประเมินสถานการณ์ที่อาจนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงได้ดีขึ้น โดยเฉพาะในช่วงที่หน่วยงานด้านสุขภาพของไทยมีการรณรงค์และสื่อสารต่อสาธารณะเกี่ยวกับอันตรายของบุหรี่ไฟฟ้าอย่างต่อเนื่อง สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพรายงานว่ามีการร่วมมือกับภาคีเครือข่ายด้านการควบคุมยาสูบทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ และภาคประชาสังคมเพื่อขับเคลื่อนนโยบายและมาตรการระดับประเทศในการปกป้องเด็กและเยาวชนจากบุหรี่ไฟฟ้า (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2565) เมื่อพิจารณาการป้องกันการใช้กัญชาโดยเฉพาะ ระดับพลังอำนาจแห่งตนที่อยู่ในระดับสูงอาจสัมพันธ์กับการตระหนักถึงผลกระทบของกัญชาต่อการเรียนรู้ ความจำ การตัดสินใจ อารมณ์ และสุขภาวะทางจิต รวมทั้งการรับรู้ถึงข้อกำหนดและมาตรการควบคุมในสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม ข้ออธิบายนี้เป็นการตีความเชิงทฤษฎีจากบริบทของผลการวิจัย มิใช่ข้อสรุปเชิงสาเหตุ จึงควรมีการศึกษาปัจจัยดังกล่าวโดยตรงในงานวิจัยต่อไป

อย่างไรก็ตาม แม้คะแนนโดยรวมจะอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาตนเองและด้านการเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเองอยู่ในระดับมาก ยังสะท้อนให้เห็นประเด็นสำคัญว่า นักเรียนยังควรได้รับการส่งเสริมด้านการพัฒนาตนเองและการกำหนดเป้าหมายชีวิตให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะทั้งสองด้านเป็นปัจจัยป้องกันเชิงพัฒนาในระยะยาว การมีเป้าหมายในชีวิตช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าในอนาคตของตนเอง ลดโอกาส

ในการตัดสินใจตามแรงกดดันจากเพื่อนหรือกระแสสังคม และเพิ่มแรงจูงใจในการเลือกพฤติกรรมที่เหมาะสม ขณะที่การพัฒนาตนเองช่วยให้นักเรียนมีทักษะชีวิต ทักษะการตัดสินใจ และความสามารถในการปรับตัวเมื่อเผชิญสถานการณ์เสี่ยง ประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดพลังอำนาจทางจิตวิทยาที่เน้นว่า บุคคลที่มีพลังอำนาจภายในจะสามารถรับรู้ความสามารถของตนเอง มีความเชื่อมั่นในการตัดสินใจ และมองเห็นบทบาทของตนในการกำหนดทิศทางชีวิต (Zimmerman, M. A., 1995) อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดการป้องกันเชิงพัฒนาในวัยรุ่นที่มุ่งเสริมสร้างปัจจัยป้องกันมากกว่าการควบคุมพฤติกรรมภายนอกเพียงอย่างเดียว เนื่องจากพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นมักเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล สังคม กลุ่มเพื่อน และบริบทแวดล้อม การเสริมสร้างพลังอำนาจแห่งตนจึงเป็นแนวทางที่ช่วยให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันทางจิตใจและสามารถตัดสินใจหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงได้อย่างมีเหตุผล สำหรับประเด็นการใช้กัญชาในวัยรุ่น ผลการวิจัยนี้ยิ่งสะท้อนความจำเป็นของการพัฒนาเครื่องมือประเมินปัจจัยป้องกันภายใน เนื่องจากรายงานยาเสพติดโลกของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติระบุว่า กัญชายังคงเป็นสารที่ใช้แพร่หลาย และข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สารในวัยรุ่นเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่ต้องติดตามในเชิงนโยบาย อีกทั้งข้อมูลสรุปของรายงานยาเสพติดโลกชี้ว่าอัตราการใช้กัญชาในวัยรุ่นอายุ 15 - 16 ปี ในช่วงปีที่ผ่านมาอยู่สูงกว่าผู้ใหญ่ในระดับโลก ดังนั้น การที่นักเรียนมีพลังอำนาจแห่งตนในระดับสูงจึงเป็นสัญญาณเชิงบวก แต่ยังจำเป็นต้องมีการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านเป้าหมายชีวิต การรู้เท่าทันสารเสพติด และทักษะการปฏิเสธในสถานการณ์จริง

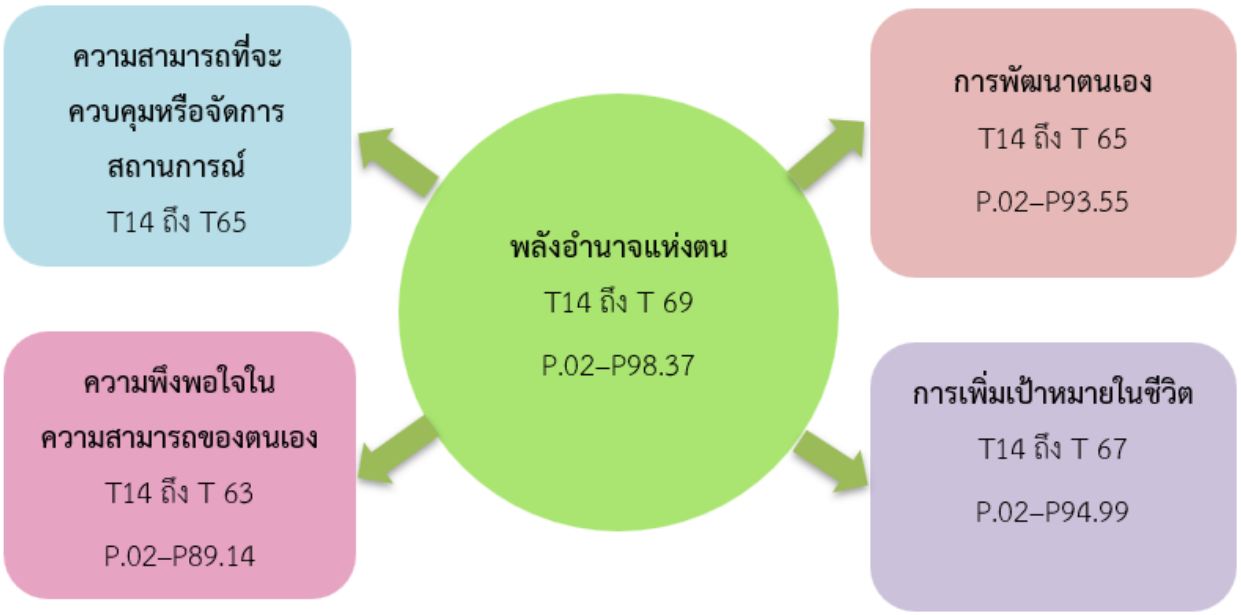
3. เกณฑ์ปกติของแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า เกณฑ์ปกติของคะแนนแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนโดยรวมมีคะแนนทีปกติตั้งแต่ T14 ถึง T69 ตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ P.02-P98.37 และมีคะแนนดิบโดยรวมตั้งแต่ 64-200 คะแนน ซึ่งสามารถแปลผลได้ตั้งแต่ระดับต่ำถึงระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์มีคะแนนทีปกติตั้งแต่ T14 ถึง T65 ด้านความพึงพอใจในความสามารถของตนเองมีคะแนนทีปกติตั้งแต่ T14 ถึง T63 ด้านการพัฒนาตนเองมีคะแนนทีปกติตั้งแต่ T14 ถึง T65 และด้านการเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเองมีคะแนนทีปกติตั้งแต่ T14 ถึง T67 ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าแบบวัดนี้ไม่เพียงใช้ประเมินระดับพลังอำนาจแห่งตนในภาพรวมได้เท่านั้น แต่ยังสามารถแปลผลเป็นรายด้านได้อย่างเป็นระบบ การพัฒนาเกณฑ์ปกติถือเป็นส่วนสำคัญของการสร้างแบบวัดทางจิตวิทยา เพราะช่วยให้คะแนนดิบมีความหมายเชิงเปรียบเทียบกับกลุ่มอ้างอิง คะแนนดิบเพียงอย่างเดียวไม่สามารถบอกได้ว่านักเรียนมีระดับพลังอำนาจแห่งตนสูงหรือต่ำเมื่อเทียบกับนักเรียนกลุ่มเดียวกัน แต่การแปลงคะแนนเป็นทีปกติและเปอร์เซ็นต์ไทล์ช่วยให้ครูแนะแนว นักจิตวิทยาโรงเรียน ผู้เกี่ยวข้องสามารถแปลผลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น หลักการวัดทางจิตวิทยาเสนอว่า การมีเกณฑ์ปกติช่วยเพิ่มคุณค่าของเครื่องมือวัดในการคัดกรอง การจำแนกระดับ และการตัดสินใจเชิงวิชาชีพ (Anastasi, A. & Urbina, S., 1997); (Crocker, L. M. & Algina, J., 2008) เกณฑ์ปกติที่พัฒนาขึ้นจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2,366 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอนจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร มีความเหมาะสมต่อการใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงเบื้องต้นสำหรับนักเรียนในบริบทเมือง โดยเฉพาะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เขต 2 และโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครประเภทโรงเรียนขยายโอกาส การมีเกณฑ์ปกติทั้งโดยรวมและรายด้านช่วยให้สถานศึกษาสามารถจำแนกนักเรียนที่มีพลังอำนาจแห่งตนในระดับต่ำ ปานกลาง หรือสูง และใช้ข้อมูลดังกล่าวในการวางแผนการแนะแนวหรือกิจกรรมป้องกันได้อย่างเหมาะสม เช่น นักเรียนที่มีคะแนนด้านความสามารถในการควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ต่ำ อาจต้องได้รับกิจกรรมฝึกทักษะการปฏิเสธ การจัดการแรงกดดันจากเพื่อน และการตัดสินใจในสถานการณ์เสี่ยง ขณะที่นักเรียนที่มีคะแนนด้านการเพิ่มเป้าหมายในชีวิตต่ำอาจควรได้รับกิจกรรมแนะแนวด้านการรู้จักตนเอง การวางเป้าหมายชีวิต และการสร้างแรงจูงใจเชิงบวก เป็นต้น นอกจากนี้ เกณฑ์ปกติของแบบวัดยังสามารถนำไปใช้สนับสนุนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาได้

โดยใช้เป็นเครื่องมือประกอบการคัดกรองเชิงป้องกันก่อนเกิดปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงจริง การประเมินในลักษณะนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่บุหรี่ไฟฟ้ามีการเข้าถึงง่าย มีรูปลักษณ์และกลิ่นรสที่ดึงดูดวัยรุ่น รวมทั้งมีอิทธิพลจากสื่อและกลุ่มเพื่อน สอดคล้องกับข้อมูลของ Centers for Disease Control and Prevention ที่ระบุว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้บุหรี่ไฟฟ้าในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ได้แก่ การโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาสูบที่มุ่งเป้าเยาวชน การเข้าถึงผลิตภัณฑ์ได้ง่าย ผลิตภัณฑ์ที่มีกลิ่นรส อิทธิพลทางสังคม และความไวของสมองวัยรุ่นต่อนิโคติน ดังนั้น การมีเกณฑ์ปกติของแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนจึงช่วยให้โรงเรียนสามารถดำเนินการเชิงรุก และออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับระดับความต้องการของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น (Centers for Disease Control and Prevention, 2024)

ข้อจำกัดของการวิจัย คือ เกณฑ์ปกติพัฒนาจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร แม้กลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่และครอบคลุมสามสังกัด แต่ยังอาจไม่สะท้อนความแตกต่างด้านสังคม วัฒนธรรม และโอกาสเข้าถึงสารของนักเรียนในต่างจังหวัดหรือพื้นที่ห่างไกล ดังนั้น การนำเกณฑ์ปกติไปใช้กับประชากรนอกขอบเขตดังกล่าวควรดำเนินการด้วยความระมัดระวังและตรวจสอบความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายก่อนใช้

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาเกณฑ์ปกติของแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ คือ ได้แบบวัดมาตรฐานสำหรับการประเมินพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่นจำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .924 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .649 - .869 และมีค่าความเชื่อมั่นในแต่ละองค์ประกอบเท่ากับ .711, .809, .798 และ .826 ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น และเป็นการประเมินโดยใช้เกณฑ์ปกติของแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่นฉบับรวมและแยกเป็นรายองค์ประกอบดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 โมเดลเกณฑ์ปกติของแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชา

จากภาพที่ 1 อธิบายได้ว่า แบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น เป็นการประเมินระดับการรับรู้ ความคิด และการแสดงออกของนักเรียนที่สะท้อนถึงความสามารถ ความพึงพอใจ การพัฒนาตนเอง และการมีเป้าหมายในชีวิต ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถจัดการกับตนเองและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม และนำไปสู่การตัดสินใจปฏิเสธและหลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชา นักเรียนมีช่วงคะแนนทีปกติฉบับรวม ตั้งแต่ T14 ถึง T69 ตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ P.02 - P98.37 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความสามารถที่จะควบคุมหรือจัดการสถานการณ์ (Sense of Mastery) หมายถึง การที่นักเรียนสามารถตระหนักถึงศักยภาพของตนเอง กล้ารับมือกับปัญหาและแรงกดดัน สามารถควบคุมพฤติกรรมและการตัดสินใจของตนเองให้นำไปสู่การหลีกเลี่ยงการใช้บุหรี่ไฟฟ้าและกัญชาได้สำเร็จ นักเรียนมีช่วงคะแนนทีตั้งแต่ T14 ถึง T65 ตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ P.02-P93.70

2. ความพึงพอใจในความสามารถของตนเอง (Sense of Satisfaction) หมายถึง การที่นักเรียนรู้สึกภาคภูมิใจและรู้สึกมั่นใจในตนเอง เห็นคุณค่าในตนเองของความสำเร็จเล็ก ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง มีแรงจูงใจและพลังใจในการทำสิ่งที่ตั้งเป้าหมายไว้ในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชา นักเรียนมีช่วงคะแนนที T14 ถึง T63 ตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ P.02-P89.14

3. การพัฒนาตนเอง (Sense of Development) หมายถึง การที่นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงตนเองในด้านพฤติกรรมและทัศนคติให้เหมาะสม เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชา นักเรียนมีช่วงคะแนนที T14 ถึง T65 ตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ P.02 - P93.55

4. การเพิ่มเป้าหมายในชีวิตของตนเอง (Sense of Purpose in Life) หมายถึง การที่นักเรียนสามารถกำหนดความหมายและเป้าหมายชีวิตของตนเอง มีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าของตนเอง เชื่อมั่นในศักยภาพ และใช้เป้าหมายดังกล่าวเป็นแรงผลักดันในการปฏิเสธและป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชา นักเรียนมีช่วงคะแนนทีตั้งแต่ T14 ถึง T67 ตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ P.02 - P94.99

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า แบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาของนักเรียนวัยรุ่น เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพด้านความเชื่อมั่นอยู่ในระดับดีมาก มีองค์ประกอบสอดคล้องกับแนวคิดพลังอำนาจทางจิตวิทยา และสามารถนำไปใช้ประเมินนักเรียนวัยรุ่นได้อย่างเหมาะสม ระดับพลังอำนาจแห่งตนของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนว่านักเรียนมีศักยภาพภายในที่เอื้อต่อการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยง แต่ยังควรส่งเสริมด้านการพัฒนาตนเองและการเพิ่มเป้าหมายในชีวิตให้ต่อเนื่อง ส่วนเกณฑ์ปกติที่พัฒนาขึ้นช่วยให้การแปลผลคะแนนมีความชัดเจนและสามารถนำไปใช้ในการแนะแนว การคัดกรอง และการวางแผนป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงในสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ได้แก่ เกณฑ์ปกติที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยครั้งนี้จัดทำขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จึงควรนำไปใช้ในการประเมินและแปลผลคะแนนของนักเรียนในระดับดังกล่าวเท่านั้น นอกจากนี้ การนำเกณฑ์ปกติไปใช้ควรเป็นการเปรียบเทียบคะแนนระหว่างนักเรียนภายในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่ควรนำไปใช้ประเมินหรือเปรียบเทียบกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น เนื่องจากนักเรียนแต่ละช่วงชั้นมีความแตกต่างด้านอายุ พัฒนาการ ประสบการณ์ และบริบทแวดล้อม ซึ่งอาจส่งผลให้ลักษณะการกระจายของคะแนนและเกณฑ์ปกติแตกต่างกัน ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรศึกษาและพัฒนาเกณฑ์ปกติของแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชาสำหรับนักเรียนในช่วงชั้นอื่นเพิ่มเติม เช่น นักเรียนระดับ

ประถมศึกษาตอนปลายและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้ได้เกณฑ์ปกติที่เหมาะสมกับพัฒนาการและบริบทของนักเรียนแต่ละช่วงวัย ตลอดจนช่วยให้ครู นักจิตวิทยา นักแนะแนว และบุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถนำแบบวัดไปใช้ประเมินและแปลผลได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมมากยิ่งขึ้นเพื่อขยายผลการวิจัย ควรศึกษาการพัฒนาเกณฑ์คะแนนจุดตัดควบคู่กับการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดพลังอำนาจแห่งตนในการป้องกันการสูบบุหรี่ไฟฟ้าและการใช้กัญชา เพื่อให้สามารถจำแนกระดับพลังอำนาจแห่งตนของนักเรียนได้อย่างชัดเจน รวมทั้งช่วยระบุกลุ่มนักเรียนที่อาจมีความเสี่ยงหรือควรได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลือเป็นพิเศษ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนกิจกรรมแนะแนว การป้องกัน การเฝ้าระวัง และการจัดบริการช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสมกับระดับความต้องการของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ การกำหนดคะแนนจุดตัดควรตรวจสอบความไว ความจำเพาะ และความถูกต้องในการจำแนกกลุ่มโดยใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายและมีจำนวนเพียงพอ ในทางปฏิบัติ ครูแนะแนว นักจิตวิทยาโรงเรียน และสถานศึกษาควรใช้แบบวัดเป็นส่วนหนึ่งของการคัดกรองเชิงรุกในช่วงต้นปีการศึกษา โดยใช้ร่วมกับข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่ใช้เป็นเกณฑ์วินิจฉัยเพียงลำพัง นักเรียนที่มีคะแนนทีปกติต่ำกว่า T40 ควรได้รับการประเมินเพิ่มเติมและกิจกรรมส่งเสริมที่ตรงกับด้านซึ่งมีคะแนนต่ำ เช่น ทักษะการปฏิเสธ การจัดการแรงกดดัน การพัฒนาตนเอง และการกำหนดเป้าหมายชีวิต เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนวิจัยศูนย์ศึกษาปัญหาการเสพติด ประจำปีงบประมาณ 2568 รหัสโครงการวิจัย 68-00077-0014 และได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เลขที่โครงการวิจัย HE-278-2568

เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมโรค. (2567). ข้อมูลวิชาการเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าและการป้องกันเด็กและเยาวชนจากการสูบบุหรี่ไฟฟ้า. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงสาธารณสุข.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2565). “บุหรี่ไฟฟ้า” ภัยคุกคามเยาวชน ทำลายสุขภาพ ทำร้ายคนรอบข้าง. เรียกใช้เมื่อ 18 เมษายน 2569 จาก https://www.thaihealth.or.th/content-detail/c581b080-29a5-4fa2-b0d6-1cc31e9a5ccf

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. (2568). ข้อมูลบุคลากรและนักเรียน. เรียกใช้เมื่อ 18 เมษายน 2569 จาก https://eoffice.sesao1.go.th/info/maps/student

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. (2568). ข้อมูลสารสนเทศนักเรียนโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 18 เมษายน 2569 จาก https://school.webactivity.net/district-detail.php?code=00100002

Anastasi, A. & Urbina, S. (1997). Psychological testing. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Centers for Disease Control and Prevention. (2024). E-Cigarette Use Among Youth. USA: Place of Publication.

Crocker, L. M. & Algina, J. (2008). Introduction to classical and modern test theory. New York: Harcourt Brace Jovanovich.

Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. Psychometrika, 16(3), 297-334.

DeVellis, R. F. (2017). Scale development: theory and applications. Thousand Oaks, CA: SAGE.

Gibson, C. H. (1991). A concept analysis of empowerment. Journal of Advanced Nursing, 16(3), 354-361. https://doi.org/10.1111/j.1365-2648.1991.tb01660.x

Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. Archives of Psychology, 22(140), 5-55.

United Nations Office on Drugs and Crime. (2024). UNODC World Drug Report 2024. Vienna: UNODC.

World Health Organization. (2024). Tobacco: E-cigarettes. Geneva: World Health Organization.

Zimmerman, M. A. (1995). Psychological empowerment: Issues and illustrations. American Journal of Community Psychology, 23(5), 581-599. https://doi.org/10.1007/BF02506983